

معاون اول قوه قضائیه:

وکیلی که نظام را قبول ندارد صلاحیت وکالت ندارد

گروه سیاست: معاون اول قوه قضائیه گفت: گاهی صداهایی شنیده می‌شود که می‌خواهند نهاد وکالت را در برابر نهاد قضاوت قرار دهند و بدانند این کار دشمن است و برای آن برنامه‌ریزی کرده‌اند. حجت‌الاسلام محمد مصدق...

صفحه ۳

یکشنبه ۵ دی ۱۴۰۰ • ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۶ دسامبر ۲۰۲۱

واکنش سردار کوثری به اطلاع‌رسانی سقوط هواپیمای اوکراینی:

الان چیزی را در این عالم نمی‌شود پنهان کرد

گروه سیاست: محمداسماعیل کوثری که اکنون دوباره به پارلمان بازگشته و از اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی است، گفت‌وگوی مفصلی با سایت انصاف‌نیوز انجام داده و درباره مسائل و موضوعات مختلفی صحبت کرده است...

صفحه ۲

سال نوزدهم • شماره ۴۱۷۹ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

«چگونه می‌اندیشیم؟»

سیاست فرهنگی

کیومرث اشتریان

اینکه ما چه تحلیلی از انسان داریم، مبنایی برای سیاست‌های فرهنگی-اجتماعی ماست. تحلیل رفتار انسان و شناخت ماهیت همکاری‌های جمعی به اندازه‌های مهم است که شماری از دانشمندان که به آن پرداخته‌اند، جایزه نوبل کسب کرده‌اند. اگر تحلیلی منفی از انسان داشته باشیم، سیاست‌های ما همراه با حداکثر مداخله دولتی و با حداکثر بدبینی نسبت به فریبکاری و ظرفیت فسادپذیری انسان خواهد بود. به تدریج سیاست‌گذار پیله بدبینی خود را خواهد تنبید و به فاصله‌گیری او از مردم می‌انجامد. سیاست‌ها متصلب، تمرکزگرا و کنترلی خواهد شد. روز به روز حلقه حکومت‌کنندگان تنگ‌تر و سکتاریسم سیاسی و فرقه‌ای رواج خواهد یافت. «خشونت تحلیلی» بر ادبیات حکومتی غالب شده، سخنوری تحکم‌آمیز ترویج می‌یابد و اندیشمندان کناره خواهند گرفت. همه اینها از نحوه اندیشیدن ما به انسان سرچشمه می‌گیرد. البته سیاست‌های مداخله‌گرانه و کنترلی، تنها به دلیل بدبینی نیست؛ تنظیم‌گری و کنترل می‌تواند برای نظم و انتظام امور باشد. منتها تنظیم‌گری خوشبینانه که اعتماد را در جامعه ترویج می‌کند، با مداخله بدبینانه متفاوت است. انسان‌ها در پی لذت و منفعت خویش‌اند و این می‌تواند کاملا مشروع باشد. نفع‌طلبی یا لذت‌طلبی ضرورتا سبب نمی‌شود که ما نگرش بدبینانه‌ای به افراد داشته باشیم. اینکه به‌گونه‌ای نظامات سیاست‌گذاری را طراحی کنیم که دستیابی انسان‌ها به منافع و لذاتشان را به‌گونه‌ای اخلاقی امکان‌پذیر کند، راه درستی است. منفی‌نگری بعد دیگری هم دارد و آن اینکه ممکن است انسان در جست‌وجوی حقیقت به خطا و اشتباه افتد. آیا این دلیل می‌شود که به انسان بدبین باشیم؟ خیر. تجربه تاریخی بشر نشان می‌دهد انسان در مسیر اعوجاج و انحراف از فطرت خویش نیست. ارزش‌های بشری نمرده و انسان در تکاپویی دائمی از رشد و تحول بوده است. اینکه نتیجه زندگی بشری به اعلامیه حقوق بشر منتهی شده است و انسان علی‌رغم همه افت و خیزها دست از دین و مذهب نرکنسته و در مسیر باور به خدا حرکت کرده و در پی صلح است و نظامات ملی و بین‌المللی را حداقل در اسناد و مکتوبات، در جهت حفظ حقوق انسان و کرامت او طراحی کرده است. همگی نشان از گرایش عمومی بشر به خیر و نیکی دارد و نه حرکت به سوی شر، پستی و زوال. اینکه سلسله پیامبری خاتمه یافته است، نشان از بلوغ نوع بشر دارد. همه اینها نشان می‌دهد که اعتماد به نوع بشر می‌تواند مبنایی برای طراحی سیاست‌ها و معماری نظامات اجتماعی باشد. سیاست فرهنگی اساسی‌ترین سیاست‌هاست و موضوع اساسی آن خوش‌بینی و بدبینی به انسان است. اگر سیاست فرهنگی مبتنی بر بدبینی باشد، یعنی اعتماد از او سلب شده است و این مغایر با انتظار خوشبینانه و فطری از اوست و به همین دلیل است که واکنش نشان می‌دهد؛ یعنی سیاست فرهنگی بدبینانه، سیاستی ضدبشری است. این واکنش می‌تواند اشکال گوناگونی داشته باشد که دامنه‌ای از سکوت و عدم مشارکت فرهنگی تا اعتراضات و شورش‌ها را دربر می‌گیرد. هرچند ممکن است با محتوای سیاست موافق باشد، اما با اساسی‌ترین حق او، یعنی «حق بر اعتماد»، در تضاد است. سیاست فرهنگی اساسا سیاست اعتماد و آزادی است؛ اعتماد به اینکه انسان خود می‌تواند زندگی خویش‌تر را رقم زند و آزادی نسبت به اینکه می‌تواند راه خویش در پیش گیرد.

ادامه در صفحه ۴

مقاله مشترک موسویان و یونس محمودیه در مجله آکادمی علوم روسیه درباره بازگشت به برجام به تیم بایدن هشدار دادیم

عکس: ایران

صفحه ۴

تحدید دوباره اینترنت

انتقاد علی خضریان از رد طرح صیانت در مرکز پژوهش‌های مجلس

وحیده کریمی؛ اعضای جبهه پایداری همچنان به دنبال اجرائی کردن ایده خود در رابطه با محدودسازی اینترنت بدون توجه به ایرادهای طرح صیانت و تبعات مسدودسازی اینترنت هستند. به‌تازگی علی خضریان در نامه‌ای خطاب به رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، ایرادها به طرح صیانت را اقدامی ورای اختیارات قانونی و بدون پشتوانه علمی این مرکز دانسته است. این در حالی است که مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی کارشناسانه تحت اختیارات

سیاست سکوت

چرا رؤسای جمهور بعد از تحویل دادن پاستور تا مدتی محو می‌شوند

حسن روحانی رخ داده و به جز چند پیام تسلیت و چند توییت هیچ واکنش خاصی از او ندیده‌ایم. این عملکرد آنان است؛ اما در این میان خبری از رئیس و اعضای دولت قبل نیست و همگی «سکوت» پیشه کرده‌اند. گویا این سکوت، یک رویه معمول در عرف سیاست‌ورزی است که مسئولانی که دوره خود را طی کرده‌اند تا مدتی در محافل حضور پیدا نمی‌کنند و هیچ گفت‌وگویی انجام نمی‌دهند و نظری درباره عملکرد مسئولان جدید نمی‌دهند؛ اتفاقی که برای

سوزدهم گذشته و اتفاقات روز کشور براساس عملکرد آنان است؛ اما در این میان خبری از رئیس و اعضای دولت قبل نیست و همگی «سکوت» پیشه کرده‌اند. گویا این سکوت، یک رویه معمول در عرف سیاست‌ورزی است که مسئولانی که دوره خود را طی کرده‌اند تا مدتی در محافل حضور پیدا نمی‌کنند و هیچ گفت‌وگویی انجام نمی‌دهند و نظری درباره عملکرد مسئولان جدید نمی‌دهند؛ اتفاقی که برای

مشروح گزارش را در صفحه ۳ بخوانید

یادداشت

جذب آموزش عالی کشاورزی با چه توجیهی؟

عبدالحسین طوطیانی
پژوهشگر کشاورزی

در این سخنرانی به ناشناخته‌بودن سازمان «تات» در میان مردم و مسئولان اذعان کردند. در حقیقت تأییدی بر این چرخه مسدود است. از سویی دیگر حوزه آموزش عالی نیز در این مدت برای تربیت نیروی انسانی کارآمد و ماهر در شاخه‌های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی تنها در برافراشتن تابلو از دانشگاه‌های دولتی، آزاد، پیام نور... در تمامی استان‌ها اهتمام داشته است. چنین سیستم آموزش معیوبی و با «هاسازی» انبوه دانش‌آموختگان سرگردان، هم بر حجم وزارت جهاد کشاورزی و هم بر خیل دانش‌آموختگان جویای کار افزوده است. هم‌اکنون نزدیک به ۳۰۰ هزار دانش‌آموخته بی‌کار در رشته‌های مختلف کشاورزی و در سطوح مختلف آکادمیک، حکایت از بحرانی فرارگیر دارد. جای بسی شگفتی است که مدیریت کشاورزی کشور و قبل از گشودن این گره‌های مزمن در هر دو بخش آموزش عالی و تحقیقات، آموزش و ترویج، برای چنین تجمیعی اعلام آمادگی می‌کند. ایشان برای اثبات پیشنهاد خود به الگوی آموزش عالی کشاورزی در «سایر کشورها» و نیز ادغام آموزش پزشکی با وزارت بهداشت و رقابت‌های غیر فکس وزارت‌های کشاورزی و جهاد سازندگی وقت از نظر کمی گسترش پرشایی گرفت. ارزیابی واقع‌گرایانه از بار سنگین چنین ساختاری بر منابع و اعتبارات ملی و در مقایسه با دستاورد ملموس پژوهش‌های آن از زمره فوئیدها به شمار می‌آید. پژوهش‌هایی که در چرخه مسدود «طرح-مقاله» عمدتا خرج از عرصه تولید اجرا کرده و تنها به کار ارتقای پایه و رتبه می‌آیند. همین که ایشان

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

خشک‌سالی، زمینه آسیب بیشتر در زلزله بم

مهدی زارع

زلزله بم به بزرگای ۶.۵ در ساعت ۵:۲۸ بامداد پنجم دی‌ماه ۱۳۸۲ شهر بم و نواحی اطراف آن را لرزاند. شهرستان بم در جنوب شرقی ایران در ۱۸۰کیلومتری مرکز استان کرمان از تاریخی‌ترین شهرهای ایران با قدمت حدود هفت‌هزارساله تمدن و میراث فرهنگی است. خانه‌های بم بیشتر سنتی، خشتی، آجری و غیرتاب‌آور بود و به همین دلیل خانه‌های زیادی در برابر زلزله آسیب‌پذیر بودند. استان کرمان از مناطق مهم چهار خشک‌سالی شدید در ایران از حدود سال ۱۳۷۷ بوده است. دولت و هلال‌احمر تا زمان وقوع زلزله در برخی از برنامه‌های کمک به خشک‌سالی مشارکت داشتند. هلال‌احمر با حمایت برخی خیرین اقدام به توزیع اقلام غذایی بین آسیب‌دیده‌ترین جمعیت از خشک‌سالی در کرمان و ۹ استان دیگر کرده بود. خشک‌سالی و اثرهای اجماعی-اقتصادی آن به آسیب‌پذیری بم و کل استان کمک کرد. مجموع دو سانحه طبیعی خشک‌سالی و البته زلزله ظرفیت مردم را برای آمادگی و واکنش به بحران تضعیف کرد. این امر نیاز مردم به کمک‌های فوری بشردوستانه را در زمان وقوع زلزله چند برابر کرد. جمعیت بم در شب حادثه زلزله پنجم دی‌ماه ۸۲ حدود ۸۰ هزار نفر و در کل منطقه حدود ۲۰۰

ادامه در صفحه ۲

تتیرها

صدور ویزا برای ۳ دیپلمات ایرانی از سوی عربستان

چراغ رابطه روشن می‌شود؟

صفحه ۴

خانه احزاب منحل می‌شود؟

صفحه ۲

نگاهی به جنبه‌های اقتصادی جوان‌سازی جمعیت

تخصیص کور منابع اندک

صفحه ۵

بازگشت حصارها به شهر

صفحه ۹

برویم که چه شود؟

صفحه ۱۱

من چه سبزم امروز

احمد طالبی‌نژاد

در رشک اورا بر زمین می‌کشید...

سعید عقیقی

حرف اول

جبهه پایداری بازنده بازی صیانت

مهسا جزینی . دبیر گروه سیاسی

تصور می‌شد بعد از نامه مرکز پژوهش‌های مجلس درباره طرح جنجالی و پرحاشیه صیانت یا همان «حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی» که بخش مهمی از آن را خلاف قانون اساسی دانسته و همراهی هسته‌وگریخته نمایندگان با خروجی این مرکز، احتمالا پرونده این طرح فعلا مسکوت گذاشته شود یا حداقل تعجیل در تصویب آن دچار تعویق شود؛ اما یادداشت تند دیروز علی خضریان، نماینده مجلس و عضو جبهه پایداری، خطاب به رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در خبرگزاری مهر، حاکی از آن است که این جریان سیاسی خیال‌کوتاه‌آمدن ندارد. جبهه پایداری که به‌نوعی عامل و مهم‌ترین حامی این طرح در مجلس تلقی می‌شود، به استناد همه نقل‌قول‌های منتشرشده، اصرار عجیب بر تصویب سریع این طرح دارد. در صورتی که این جریان سیاسی و نزدیکانش در پارلمان همچنان بر ایده خود پافشاری کنند - فارغ از رای آوردن یا نیاوردن آن در انتها - طرح صیانت بدل به پاشنه آشیل مجلس سیزدهم و فراتر از آن شکاف بین اصولگرایان خواهد شد. اصولگرایانی که تاکنون مخالف این طرح بوده‌اند، بعد از این سفت و سخت‌تر با تمسک به کلیدواژه‌های همچون «اولویت با مشکلات معیشتی مردم است»، به‌سرعت از این طرح عبور خواهند کرد و مدافعان و حامیان طرح صیانت را نیز احتمالا با همین واژه‌ها و مشابه آن مورد عتاب و انذار قرار خواهند داد. حامیان هم با همان کلیدواژه‌ها و تحلیل‌های مرسوم و معلوم خود در حمایت از این طرح، بر تصویب آن اصرار خواهند کرد. با نیم‌نگاهی به مشکلات داخلی و چالش‌های سیاست خارجی که ایران این روزها با آن روبه‌رو است و همچنین تصویری که از منازعه بین مدافعان و مخالفان این طرح در رسانه‌ها و افکار عمومی ترسیم خواهد شد، باید گفت نتیجه بازی از حالا معلوم است؛ بازنده آن جبهه پایداری و نزدیکانشان در مجلس و بیرون مجلس و برنده آن، دیگر اصولگرایان خواهند بود. جبهه پایداری که در همه سال‌های گذشته با اصرار بر آنچه خود «اصلاح» می‌پنداشته، به‌نوعی در نقش بازی برهم‌زن و سهم‌خواه اصولگرایان ظاهر شده است. احتمالا تصور می‌کند تا ابد می‌تواند با این شیوه پیش رود؛ اما چنین نیست و بعید است که بتواند مجلس را در تصویب طرح صیانت با خود همراه کند.

ادامه در صفحه ۲

«شرق» برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند

سر رسید «عصر حرکت»

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سر رسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چندساله با دقایق یک روز شمار تداوم حضور در کنار مخاطبان‌ش را تجربه کند. این بار اما سر رسید «عصر حرکت» با زبان گویایی زندگی ۵۲ نفر از شهروندان ایرانی را بازگو می‌کند که در سده گذشته هر کدام مبنایی برای یک اتفاق و آغازی برای یک دگرگونی بوده‌اند. «شرق» در روز شمار خود برای ۱۴۰۱ سرنوشت آدم‌هایی را بازخوانی می‌کند که مدرن شدن ایران در حوزه‌های مختلف ناشی از تلاش آنان برای «زندگی دیگر» بوده است. عصر حرکت را بخوانید؛ تصویری از تلاش آدم‌هایی است که در ساخت تاریخ معاصر این سرزمین نقش ایفا کرده‌اند.

برای سفارش سر رسید «شرق» با شماره‌های زیر تماس بگیرید.

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳ - ۰۳۵۴۸۰۳۵۴۸ - ۰۲۱

خورشید

همیشه از شرق طلوع می‌کند

شبکه شرق، باشما

@sharghDaily1 | @sharghDaily | sharghonline.com

ادامه در صفحه ۲